

P. Selińska
p. Selińska

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK. 0804/14/K/62/3269.A/2013

Gdańsk, dnia 13 grudnia 2013r.

Pan
Mirosław Ebertowski
Wójt Gminy Lipusz

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 1113) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 15 maja 2013r. do dnia 15 października 2013r. kontrolę kompleksową gminy Lipusz.

Wyniki kontroli ujęto w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 15 października 2013r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2009 - 2012 – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. przypadki nieujmowania w księgach rachunkowych zobowiązań i kosztów w miesiącu ich powstania, lecz w miesiącu ich zapłaty (kontrolą objęto regulowanie zobowiązań wobec 9 kontrahentów w 2012r.), czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późn. zm.) – str. 18 protokołu kontroli.

W myśl wskazanego przepisu do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

2. Niewykazanie w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z *wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego* oraz w sprawozdaniu Rb-PDP

z wykonania dochodów podatkowych gminy sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2012 roku, skutku finansowego w wysokości 320 zł z tytułu umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości, czym naruszono § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103) w zw. z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 11 oraz § 7 ust. 3 Załącznika 39 Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do w/w rozporządzenia – str. 21 i 59 protokołu.

Stosownie do postanowień § 9 ust. 1 w/w rozporządzenia kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym.

Zgodnie z treścią § 3 ust. 1 pkt 11 w/w Załącznika 39 w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz.749 z późn. zm.), obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów.

Stosownie natomiast do § 7 ust. 3 w/w Załącznika 39 kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-PDP dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego.

Skorygowane sprawozdania przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w trakcie kontroli.

3. Bezpodstawne pobieranie przez inkasentów podatku rolnego i leśnego wynagrodzenia za inkaso (6%) pomimo braku uregulowania w/w zagadnienia w przepisach miejscowych obowiązujących w gminie, czym naruszono art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1381) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 465) – str. 53 protokołu.

Stosownie do wskazanych przepisów rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

4. Nienaliczenie opłaty za umieszczenie linii kablowej w pasie drogowym drogi gminnej (decyzja nr KO-DR.II.7230.2.2012 Wójta Gminy z dnia 26 kwietnia 2012r.) w wysokości 1.956,16 zł za rok 2012 oraz w wysokości 2.625 zł za każdy rok następny, czym naruszono art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 260) – str. 63 - 64 protokołu.

Zgodnie z treścią art. 40 ust. 2 cyt. ustawy opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim

przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

5. Zatrudnienie w 2012 roku w Urzędzie Gminy Lipusz pracownika na stanowisku „wychowawca”, tj. na stanowisku nieprzewidzianym w wykazach stanowisk dla urzędów gmin zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1050) – str. 86 protokołu.

Przywołane przepisy dają możliwość zatrudnienia osoby na stanowisku „wychowawca” jedynie w samorządowych jednostkach organizacyjnych.

6. Udzielenie w 2012 roku Zastępcy Wójta i Skarbnikowi Gminy nagród finansowych „za należyte wypełnianie obowiązków” w łącznej wysokości 4.600 zł na podstawie „Regulaminu wynagradzania” (mającego zastosowanie wyłącznie do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę), czym naruszono art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223 poz. 1458) – str. 88 protokołu.

Od dnia 1 września 2009r., tj. od wejścia w życie przywołanej ustawy, osoby zajmujące stanowiska na podstawie powołania (tj. zastępca wójta i skarbnik gminy) mogą otrzymywać nagrody jedynie na podstawie art. 36 ust. 6 tej ustawy za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

7. Nieoznaczanie w poleceniach wyjazdu służbowego (35 przypadków na 44 skontrolowanych) godzin rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowych, czym naruszono § 3 w zw. z § 4 obowiązującego do dnia 28 lutego 2013r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na terenie kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990) – str. 90 - 91 protokołu.

Stosownie do przywołanych przepisów z tytułu podróży odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę pracownikowi mogą przysługiwać diety w przypadku podróży służbowych przekraczających czas 8 godzin.

W aktualnym stanie prawnym analogicznie uregulowania zawiera obowiązujące od dnia 1 marca 2013r. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167).

8. Naruszenie określonego w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 907) terminu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia pn. „Ubezpieczenie mienia i odpowiedzialności Gminy Lipusz”. Ogłoszenie zostało przesłane do publikacji i opublikowane w ww. Biuletynie w dniu 17 maja 2013r., tj. po upływie ponad 8 miesięcy od dnia zawarcia umowy (tj. od dnia 3 września 2012r.) – str. 96 protokołu.

Przywołany przepis zobowiązuje zamawiających do zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie niezwłocznym.

9. Wydatkowanie w 2012 roku z budżetu gminy środków pieniężnych na sumę 3.167 zł w formie ekwiwalentów dla członków ochotniczej straży pożarnej poprzez zaliczenie do „działań ratowniczych” czynności polegających na „zabezpieczaniu zawodów sportowych, festynów, imprez” oraz kierowaniu ruchem przy cmentarzu, czym naruszono art. 28 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie

przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) – str. 110 - 111 protokołu.

W myśl przywołanych przepisów członkowie ochotniczej straży pożarnej, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę otrzymują ekwiwalent pieniężny. Natomiast przez działania ratownicze w rozumieniu ustawy rozumie się „każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia”.

10. Nieprawidłowe ustalenie kwoty dotacji dla niepublicznego Prywatnego Przedszkola „Montessori” w Lipuszu poprzez nieuwjęcie do podstawy wyliczenia wszystkich wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolu prowadzonym przez gminę Lipusz. W podstawie obliczenia dotacji nie uwzględniono wydatków bieżących ponoszonych na wynagrodzenia dyrektora, intendentki oraz pracownika prowadzącego księgowość przedszkola, a także wydatków z tytułu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla objętych opieką socjalną emerytowanych pracowników przedszkola, co spowodowało zaniżenie należnej dotacji na 2012r. o 3.166,75 zł – str. 176-179 protokołu.

Stosownie do treści art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75 % ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

Ponadto stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- A. uchwała Nr VIII/41/2011 Rady Gminy z dnia 25 lipca 2011r. w sprawie ustalenia i określenia zasad przyznawania miesięcznych diet oraz określenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Gminy Lipusz, zmienionej uchwałą Nr IX/49/2011 Rady Gminy z dnia 12 września 2011r. w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/41/2011 (...) zawiera w swej treści sprzeczne uregulowania w zakresie określenia wysokości kwoty bazowej będącej podstawą wyliczenia wysokości diet, a mianowicie w § 1 ust. 3 uchwała określa, że dieta stanowi procent kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej (aktualnie 1.766,46 zł), natomiast z treści uzasadnienia w/w uchwały wynika, że kwota bazowa wynosi 2.649,69 zł (tj. półtorakrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej) – str. 97 - 98 protokołu.

W opinii tut. Izby właściwym byłoby doprowadzenie do jednolitego określenia zasad przyznawania diet radnym gminy Lipusz.

- B. Jednostka nie przesłała do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego następujących uchwał Rady Gminy:
- Nr VI/45/2007 z dnia 19 kwietnia 2007r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów – str. 31 protokołu,
 - IV/28/2007 z dnia 31 stycznia 2007r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej – str. 60 protokołu,

czym naruszono art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r. Nr 197 poz. 1172 z późn. zm.).

Przywołany przepis stanowi, że uchwalone przez radę gminy akty prawa miejscowego podlegają publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
2. sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z uregulowaniami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
3. uregulowanie w przepisach wewnętrznych zasad pobierania wynagrodzenia za inkaso podatku rolnego i leśnego,
4. naliczenie opłaty za umieszczenie w 2012r. linii kablowej w pasie drogowym drogi gminnej,
5. zatrudnianie w urzędzie gminy pracowników wyłącznie na stanowiskach przewidzianych dla tego typu jednostek w wykazie stanowisk załączonym do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
6. przestrzeganie przepisów ustawy o pracownikach samorządowych regulujących zasady nagradzania pracowników zajmujących stanowiska na podstawie powołania,
7. dokumentowanie podróży służbowych w sposób zapewniający prawidłowe ustalenie należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej,
8. niezwłoczne po zawarciu umowy zamieszczanie ogłoszeń o udzieleniu zamówień w Biuletynie Zamówień Publicznych,
9. naliczanie i wypłacanie ekwiwalentów pieniężnych członkom ochotniczej straży pożarnej zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
10. wyrównanie Prywatnemu Przedszkolu „Montessori” w Lipuszu dotacji za 2012r. do należynej wysokości.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby.

Do wiadomości:

Pan Janusz Wawer – Przewodniczący Rady Gminy Lipusz

PREZES

Luiza Budner-Iwanicka